

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/24/2018
Identifikačné číslo spisu:	1211218651
Dátum vydania rozhodnutia:	11.12.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1211218651.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a sudcov JUDr. Heleny Haukvitzovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, v spore žalobcu SKI CENTRUM - Banská Štiavnica, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Haburská 49/A, Bratislava, IČO: 36 050 440, zastúpeným Advokátskou kanceláriou Mišík, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Bajkalská 21/A, za ktorú koná advokát JUDr. Michal Mišík, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Mierová č. 19, IČO: 00 686 832, o zaplatenie 3 309 889,79 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 51 C/145/2011, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 3. marca 2016 sp.zn. 10 Co/355/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie žalovanej v časti, ktorá smeruje proti výroku rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 3. marca 2016 sp.zn. 10 Co/355/2015, ktorým bol zmenený rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 8. apríla 2015 č.k. 51 C/145/2011-368 tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 2 881 323,10 € a 14,75 % úrok z omeškania ročne zo sumy 4 979 087,83 € od 1. júla 2011 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku z a m i e t a .

Vo zvyšnej časti rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 3. marca 2016 sp.zn. 10 Co/355/2015 z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Žalobca žalobou doručenou súdu 29. júla 2011 sa voči žalovanej domáhal zaplatenia 3 309 899,79 € [titulom 14,75 %-ného úroku z omeškania p.a. zo sumy 150 000 000 Sk (ako náhrady škody spôsobenej neposkytnutím nenávratného príspevku zo štrukturálnych fondov EÚ priznanej mu rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 23. októbra 2007 č.k. 6 C/178/2006-909) stanovenej k 30. júnu 2011 v zmysle § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka]. Uznesením Okresného súdu Bratislava II vyhláseným na pojednávaní 8. apríla 2015 bola pripustená zmena žalobného petitu v znení: „Žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi sumu 3 309 899,79 € s úrokom z omeškania vo výške 14,75 % ročne zo sumy 4 979 087,83 € (150 000 000 Sk) od 1. júla 2011 do zaplatenia. Žalovaný je povinný zaplatiť

žalobcovi náhradu trov konania do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 8. apríla 2015 č.k. 51 C/145/2011-368 žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanej nepriznal náhradu trov konania (§ 142 ods. 1 O.s.p.). V odôvodnení vyslovil, že sa cíti byť viazaný vyslovenou kvalifikáciou základu uplatneného nároku vo veci náhrady škody, ktorú súdy judikovali tak, že sa jedná o zodpovednostný vzťah podľa Obchodného zákonníka (§ 1 ods. 1 a 2 v spojení s § 261 ods. 2, § 373 Obchodného zákonníka a § 424 Občianskeho zákonníka). Zdôraznil, že úroky z omeškania majú akcesorickú povahu a musia sledovať právnu kvalifikáciu judikovanej istiny. Komplexná úprava úrokov z omeškania (ako príslušenstva pohľadávky) v Obchodnom zákonníku znamená, že všetky otázky s nimi súvisiace sa majú riešiť podľa jeho ustanovení; použitie Občianskeho zákonníka prichádza do úvahy v situáciách, ktoré nie sú upravené Obchodným zákonníkom (§ 1 ods. 2 Obchodného zákonníka). Spornou medzi účastníkmi konania bola splatnosť záväzku žalovanej zaplatiť žalobcovi judikovanú istinu 4 979 087,83 € (150 000 000 Sk), ďalej len „náhrada škody“ a otázka (ne)premlčania úrokov z omeškania z nej vyplývajúca vzhľadom na námietku premlčania vznesenú žalovanou. Obchodný zákonník neobsahuje ustanovenia, týkajúce sa splatnosti v prípadoch, ak čas plnenia nie je dohodnutý v zmluve, určený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, v takom prípade je nevyhnuté aplikovať ustanovenie § 563 Občianskeho zákonníka. V zmysle tohto je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Účastníci pri nároku o náhradu škody neuzavreli dohodu o jej splatnosti, žalovaná preto bola povinná plniť dlh prvý deň po tom, čo ju o plnenie požiadal veriteľ. Za výzvu na plnenie súd považoval doručenie žaloby dňa 7. marca 2007 v konaní vedenom pod sp.zn. 6 C/178/2004 Okresného súdu Bratislava II, žalovaná sa dostala do omeškania 8. marca 2007. Pri posudzovaní otázky premlčania vychádzal z toho, že ak dôjde k premlčaniu hlavného záväzku, tento právny následok uplynutia času sa vzťahuje aj na vedľajší záväzok (úroky z omeškania). Pripustenie výkladu, že úroky z omeškania sa premlčujú nezávisle na istine, by znamenalo, že v prípade nezaplatenia istiny by nikdy nedošlo k premlčaniu úrokov z omeškania, vznikla by tak kategória „nepremľateľných práv“, v dôsledku ktorých by bol dlžník nútený splatiť istinu napriek tomu, že už došlo k jej premlčaniu. Právo na úroky z omeškania si oprávnený subjekt môže, ale i nemusí, uplatniť v súdnom konaní súčasne s istinou. Ak si oprávnený subjekt uplatní v konaní pred súdom iba právo na zaplatenie istiny tak, ako v tomto spore, plynutie premlčacej doby sa zastavuje len vo vzťahu k istine, zatiaľ čo premlčacia doba vzťahujúca sa k úrokom z omeškania beží a môže aj uplynúť. Úroky z omeškania sa premlčujú najneskôr spolu s istinou, pre ich premlčanie plynie rovnaká doba od rovnakého dňa, ako plynie premlčacia doba pre istinu. Žalobca uplatnil právo na úroky z omeškania (v súvislosti s náhradou škody, splatnou 7. marca 2007) v tomto spore na súde 29. júla 2011. Štvorročná premlčacia doba v zmysle § 397 Obchodného zákonníka začala plynúť 8. marca 2007 a uplynula 8. marca 2011. V dôsledku dôvodne vznesenej námietky premlčania žalovanou nebolo možné žalobcovi priznať právo na zaplatenie úrokov z omeškania, z uvedeného dôvodu súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

3. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 3. marca 2016 sp.zn. 10 Co/355/2015 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 3 309 899,79 € a 14,75 % úrok z omeškania ročne zo sumy 4 979 087,83 € od 1. júla 2011 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanú zaviazal na náhradu uplatnených trov konania.

3.1. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu sú nesprávne závery súdu prvej inštancie o premlčaní práva žalobcu na úroky z omeškania uplatnené podanou žalobou. Za nesprávny označil najmä záver, že úroky z omeškania sa premlčujú ako celok (ako jediné právo) a štvorročná premlčacia doba začína plynúť dňom po splatnosti pohľadávky na náhradu škody (hlavného záväzku).

3.2. Odvolací súd skonštatoval, že žalobca žalobou doručенou súdu 29. júla 2011 a jej zmenou pripustenou 8. apríla 2015 navrhol zaviazat' žalovanú na zaplatenie 3 309 899,79 € so 14,75 % úrokom z omeškania zo sumy 4 979 087,83 € od 1. júla 2011 do zaplatenia, titulom náhrady škody spôsobenej protiprávnym konaním žalovanej v procese poskytnutia nenávratného finančného príspevku, ktorá bola žalobcovi prisúdená (rozsudkom Okresného súdu Bratislava II z 23. októbra 2007 č.k. 6C/178/2006-909 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 9. februára 2012 sp.zn. 3 Co/298/2011, právoplatným 2. marca 2012) vo výške 4 979 087,83 €. Zhodne so súdom prvej inštancie uviedol, že splatnosť judikovanej pohľadávky na náhradu škody (4 979 087,83 €) nastala 7. marca 2007 (doručením

žaloby v konaní Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 6C/178/2006).

3.3. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu (stotožňujúceho sa s doterajšou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vyslovenou napr. v rozsudku z 18. augusta 2011 sp.zn. 2 Obdo 36/2010, rozsudku z 31. júla 2012 sp.zn. 2 Obdo 23/2012) právo na úrok z omeškania sa premľuje za každý deň omeškania samostatne. Začiatok plynutia premľacej doby pri úrokoch z omeškania sa viaže ku dňu, kedy bola povinnosť porušená (§ 393 ods. 1 Obchodného zákonníka), t.j. v danom prípade 8. marca 2007. Pri štvorročnej premľacej dobe (§ 397 Obchodného zákonníka) možno úroky z omeškania úspešne uplatniť v uzavretom časovom intervale ohraničenom štyrmi rokmi odo dňa podania žaloby späťne (ostatné neskoršie úroky z omeškania sú premľané v dôsledku uplynutia všeobecnej štvorročnej premľacej doby k jednotlivým denným úrokom z omeškania) a dňom, keď vznikne možnosť na účinné vznesenie námietky premľania voči istine. Trvanie omeškania je potrebné chápať a vykladať ako každodenné nové porušenie povinnosti dlžníka splniť dlh (záväzok). Žalovaná prisúdenú istinu žalobcovi ešte neuhradila (a to ani v časti), je tak naďalej v omeškaní s plnením tohto záväzku, ktorý nie je premľaný.

3.4. Odvolací súd uzavrel, že k omeškaniu žalovanej so zaplatením istiny (4 979 087,83 €) došlo 8. marca 2007, žalobca si uplatnil úroky z omeškania z tejto istiny žalobou doručenou súdu 29. júla 2011 (v sume 3 309 899,79 €, vyčíslených k 30. júnu 2011). K premľaniu úrokov z omeškania nedošlo za obdobie od 29. júla 2007 do podania žaloby na súde (29. júla 2011), z uvedeného dôvodu podľa § 220 O.s.p. zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a žalobe v celom rozsahu vyhovel.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie s tým, že odvolací súd jej odňal možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), v konaní došlo k inej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Odňatie možnosti konať pred súdom podľa dovolateľky spočíva v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia s odkazom na citovanú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Ďalej súdom vyčítala, že sa nevysporiadali s tým, za aké obdobie si žalobca podanou žalobou uplatnil úroky z omeškania; súdy túto okolnosť interpretujú rozdielne (súd prvej inštancie v rozhodnutí uvádzal dobu od 5. decembra 2006 do 30. júna 2011, odvolací súd túto dobu vymedzil od 29. júla 2007 do 29. júla 2011). Výška úrokov z omeškania je závislá od diskontnej sadzby ECB, ktorá sa v čase mení, úroky z omeškania by tak boli nižšie. K nesprávnemu právnemu posúdeniu veci dovolateľka uviedla, že nesúhlasí s právnym záverom odvolacieho súdu, podľa ktorého úroky z omeškania sa premľujú za každý deň samostatne. Premľacia doba pre úroky z omeškania začína plynúť dňom nasledujúcim po splatnosti istiny (pohľadávky na náhradu škody), v takom prípade došlo k premľaniu úrokov z omeškania a premľané právo nemôže byť v súdnom konaní priznané (odkaz na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 21 Cdo 3173/2000, sp.zn. 21 Cdo 691/2006). Z uvedených dôvodov navrhla, aby dovolací súd zmenil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a žalobu zamietol, alternatívne ho zrušil spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec tomuto súdu vrátil na ďalšie konanie.

5. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu a v jeho doplňujúcom stanovisku uviedol, že sa nestotožňuje s názorom žalovanej, podľa ktorej úroky z omeškania sa premľujú ako celok, lebo sa tým opomína, že ide o opakujúce sa plnenie. Za správny označuje názor vyplývajúci z konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (po dlhú dobu jednoznačne ustálený a zhodne judikovaný vo viacerých prípadoch - vid'. rozsudok z 18. augusta 2011 sp.zn. 2 Obdo 36/2010, rozsudok z 31. júla 2012 sp.zn. 2 Obdo 23/2012, sp.zn. 4 Obdo 319/1999), že právo na úrok z omeškania vzniká a premľuje sa za každý deň samostatne. Poznamenal, že úloha najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní, ako mimoriadnom opravnom prostriedku, uprednostňuje a stavia do popredia význam jednotnosti rozhodovacej praxe, predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a reálneho naplnenia princípu právnej istoty. Otázka premľania úrokov z omeškania je v rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu stabilizovaná. Pokiaľ ide o námietku nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí žalobca tu poukazuje na závery zjednocujúceho stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod R 2/2016. Z uvedených hľadísk navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovanej zamietol a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania.

6. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z.

(ďalej len „C.s.p.“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z vyššie uvedeného ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je dôvodné iba čiastočne.

8. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a dôvody prípustnosti proti uzneseniu vymedzoval § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k závažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. dovolanie bolo prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa.

9. V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom, ktorým zmenil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 3 309 899,79 € a 14,75 % úrok z omeškania ročne zo sumy 4 979 087,83 € od 1. júla 2011 do zaplattenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

10. Dovolateľ namietal, že zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), keďže sa nestotožnil s právnymi závermi odvolacieho súdu v otázke premčania úrokov z omeškania.

11. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

12. Predmetom konania je nárok na zaplattenie úrokov z omeškania z istiny 4.979.087,83 EUR (150 000.000Sk), ktorá bola právoplatne priznaná v konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava II pod sp.zn. 6C 178/2006. Súd nárok právne kvalifikoval ako nárok na náhradu škody spôsobenej protiprávnym konaním žalovaného v ich obchodnoprávnom vzťahu s odkazom na § 1 ods. 1, 2 v spojitosti s § 261 ods. 2, § 273 Obchodného zákonníka v spojitosti s § 424 Občianskeho zákonníka. Právna kvalifikácia nároku na zaplattenie úrokov z omeškania z judikovanej istiny musí sledovať jej právnu kvalifikáciu, keďže úrok z omeškania pre svoju akcesorickú povahu je právnym osudom istiny bezvýhradne podmienený.

12.1. Odvolací súd v napadnutom rozsudku, zhodne so súdom prvej inštancie, z tejto právnej kvalifikácie vychádzal, konštatoval že predmetom konania je pohľadávka obchodnoprávneho charakteru a na danú vec aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka. Nesprávnu aplikáciu Obchodného zákonníka na danú vec nenamietal v dovolaní ani dovolateľ. Ten rozporoval iba nesprávnu interpretáciu ustanovenia § 391 a nasl. Obchodného zákonníka vo vzťahu k premčaniu úrokov z omeškania.

13. Obchodný zákonník obsahuje úpravu úrokov z omeškania, ako aj premčania, preto je úprava v Obchodnom zákonníku na obchodno-záväzkové vzťahy výlučná. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa interpretáciou ustanovení týkajúcich sa práva na úrok z omeškania a jeho premčania vyplývajúceho z obchodnoprávnych vzťahov zaoberal. V rozsudku z 18. augusta 2011 sp.zn. 2 Obdo 36/2010 vyslovil, že právo na úrok z omeškania je právom, ktoré sa premčuje za každý deň samostatne, pričom nemusí byť uplatnené za celé obdobie omeškania. Uvedenému výkladu svedčí aj znenie ust. § 391 ods. 1 Obch.

zák., podľa ktorého pri právach vymáhateľných na súde začína plynúť premlčacia doba odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť na súde, ak tento zákon neustanovuje niečo iné. Uplynutím už len jediného dňa v rozsahu jeho 24 hodín sa dlžník môže dostať do omeškania nezaplatením istiny a už za tento deň môže veriteľ uplatniť svoje právo na úrok z omeškania, ako aj za každý nasledujúci deň omeškania bez toho, aby bolo potrebné súčasne uplatniť aj nárok na zaplatenie istiny ako hlavného záväzku. Úrok z omeškania vzniká v dôsledku povinnosti dlžníka splniť záväzok, t.j. z povinnosti byť v omeškaní a ak dlžník svoj záväzok nesplní, resp. záväzok nezanikne najneskôr v deň jeho splatnosti, dlžník porušil povinnosť byť v omeškaní, z ktorej vzniká právo na úrok z omeškania za tento deň. Zároveň k rovnakému dňu porušenia povinnosti začína plynúť premlčacia doba k takto vzniknutému právu z porušenia povinnosti k úroku z omeškania. Porušením svojej povinnosti splniť záväzok, resp. povinnosť byť v omeškaní dlžník vytvára pre seba každý deň novú možnosť porušiť povinnosť splniť záväzok i nasledujúci deň. Trvanie omeškania je preto potrebné chápať a vykladať ako každodenné nové porušenie povinnosti dlžníka splniť záväzok (obdobne aj v rozsudku z 31. júla 2012 sp.zn. 2 Obdo 23/2012).

13.1. Vec prejednávajúci senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nedospel k inému názoru na interpretáciu danej právnej problematiky, preto niet dôvodu na postup podľa § 48 ods.1 CSP.

13.2. Senát sa stotožňuje s vyššie uvedeným názorom a na jeho podporu poukazuje aj na ďalšie právne názory vyjadrené v odbornej spisbe.

13.3.1. „Obchodnoprávne úroky z omeškania sa premlčujú samostatne, vždy vo vzťahu ku každej jednotlivéj splátke úroku z omeškania v štvorročnej premlčacej dobe nezávislej od istiny“ Števček, M. Grausová, K.: Premlčanie úrokov z omeškania, Bulletin slovenskej advokácie 2010, č.12, str. 22.

13.3.2. „Postupné premlčanie úrokov z omeškania je výsledkom určitej rovnováhy medzi záujmami dlžníka a veriteľa. Na jednej strane chráni dlžníka pred hromadením nárokov, na druhej strane umožňuje veriteľovi úspešne sa domáhať úrokov z omeškania aj v prípade, ak sa iné, skôr vzniknuté úroky už premlčali. Jednorazovým premlčaním by sa však bez racionálneho dôvodu zohľadňovali len záujmy dlžníka“ Hlušák, M.: Premlčanie úrokov z omeškania, Súkromné právo 2018, č. 4 str.158.

14. Nedôvodná je aj námietka dovolateľa spočívajúca v tom, že žalobcovi bolo priznané právo na úroky z omeškania bez ohľadu na premlčanie, čo znamená existenciu nepremlčateľnosti jeho práva.

14.1. Právo na úroky z omeškania sa radí medzi zodpovednostné (sekundárne) práva, ktoré sú právami samostatnými a právne vzťahy, ktorých obsah takého práva tvoria, sú odlišné od primárnych vzťahov. Právo na úroky z omeškania je teda samostatným právom, premlčujú sa samostatne, vždy vo vzťahu k jednotlivéj dennej splátke úroku z omeškania. V danej veci však treba zdôrazniť, že žalobca včas zažaloval istinu, táto mu bola právoplatne priznaná, teda veriteľ má stále nárok na priznanú istinu (až do úplného zaplatenia judikovanej istiny). Úroky z omeškania by aj naďalej mali plniť motivačnú funkciu a veriteľovi by mali poskytovať náhradu za to, že dlžník neoprávnene zadržáva istinu.

15. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ neopodstatnene namieta dovolací dôvod uvedený v § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.

16. Dovolateľ tiež namietal, že súdy nižších stupňov sa nevyporiadali s uvedením lehoty, z ktorej mali byť vypočítané úroky z omeškania, a preto je nepreskúmateľné.

17. Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Toto stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016. Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch mohla nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., a to napríklad ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahovalo vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie malo také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížili k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabikh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a

napravenia väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém”, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009).

18. Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočívá predmetné stanovisko, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd však nezistil, že by o takýto prípad v prejednávanej veci išlo; odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) obsahuje zreteľné vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Zmeňujúce rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný právny názor než súd bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

19. Žalobou doručenou súdu 29. júla 2011 si žalobca uplatnil nárok na priznanie úroku z omeškania vo výške 14,75 percent ročne zo sumy 4.979.087,83 EUR (150.000.000Sk) vo výške 3.309.889,79 EUR za obdobie od 5. decembra 2006 do 30. júna 2011. Žalobca podaním (doručeným súdu 17. januára 2013) žiadal rozšíriť žalobu o úroky z omeškania zo sumy 4.979.087,83 EUR (150.000.000Sk) vo výške 14,75 % za obdobie od 1. júla 2011 do zaplatenia. Súd uvedenú zmenu pripustil uznesením z 8. apríla 2015.

19.1. Odvolací súd vo svojom zmeňujúcom rozsudku uviedol, že splatnosť judikovanej pohľadávky na náhradu škody (4 979 087,83 €) nastala 7. marca 2007 (doručením žaloby v konaní Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 6C/178/2006). Začiatok plynutia premľacej doby pri úrokoch z omeškania viazal ku dňu, kedy bola povinnosť porušená, t.j. ku dňu 8. marca 2007 a s ohľadom na vznesenú námietku premľčania vyslovil, že nárok za obdobie od 29. júla 2007 nie je premľčaný.

19.2. Námietka dovolateľa, že súdy neuviedli lehotu, z ktorej mali byť vypočítané úroky z omeškania, je preto nedôvodná.

20. Následne dovolací súd skúmal, či rozhodnutie odvolacieho súdu netrpí inou vadou konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku.

21. Dovolací súd zistil, že odvolací súd nezohľadnil a nevykonal úpravu celkového úroku z omeškania za obdobie od 5. decembra 2006 do 28. júla 2007. V období od 5. decembra 2006 do 7. marca 2007 žalovaný nebol v omeškaní, pretože v tomto období nastala splatnosť judikovanej pohľadávky a nárok za obdobie od 8. marca 2007 do 28. júla 2007 je vzhľadom na vznesenú námietku premľčania premľčaný. Odvolací súd vyhovením žalobe v plnom rozsahu, bez zohľadnenia nenárokovateľnej časti a premľčanej časti nároku zaťažil svoj rozsudok inou vadou, ku ktorej dovolací súd musel prihliadnuť aj z úradnej moci, pretože mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

22. Vytknutá vada sa však netýka zvyšnej časti žalovaného nároku, t.j. úrokov omeškania vo výške 14,75 percent zo sumy 4.979.087,83 EUR za obdobie od 29. júla 2007 do 30. júna 2011, ktorý činí sumu 2 881 323,10 EUR.

23. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že dovolací súd dovolanie v časti týkajúcej sa sumy 2 881 323,10 EUR zamietol ako nedôvodné (§ 448CSP) a vo zvyšnej časti rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods.1 CSP).

24. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.